

ADATOK.

ESZTERHÁZY MIKLÓS NÁDOR UTASÍTÁSA MUNKÁCSI TISZT-TARTÓJÁHOZ.

(1613.)

1.

Rákoson a pinczét és annak felit szépen kell megcsináltatni, ki mint egy vendégfogadó legyen, melyben continue bort kell árultatni.

2.

Munkács városában a serfőző házat meg kell építeni, és ott is continue sert kell árultatni.

3.

A vár körül való palánk fát meg kell hordatni, és a limitatió szerint meg kell építeni, kiről a vármegyét is meg kell találni.

4.

A puszta helyekre, a kikkől alkalmas jövedelem lehet, gondja legyen tisztartó uramnak, kiket én számomra kell foglalni.

5.

A *vereczkeiek* a mennyi sindellel ez ideig tartoztanak, mely helyett ezután pénzt adjanak, kivél sindelt vévén a szerint mint ez ideig volt kell a kapu felett való házakat megsindelezni.

6.

A jószágon bizonyos napot kell hagyni a pénz kiszedésre, melyet be szedvén idején, a tárházban kell betenni.

7.

Liszttel, búzával a várat meg kell rakni. Buzát az ebédlő házban is rakhatni.

8.

Az öreg új bástyát a kapú mellett valót a míg meg vagyon mutatva el kell szedni és a kaput meg kell szépen bótozni.

És a kápólhát is el kell szedni.

9.

Nagy öreg három kádat kell csináltatni.

Egyik legyen a konyha mellett. Másik a felső piaczon. Harmadik a Czigánybástya előtt való kis kertben. Mellyek mindenkor teli álljanak vízzel.

10.

A *beregszásziaknak* valamennyi borok vagyon, felét-felét kell megadni, a kiknek mind el vették volna, a másoknak a feléből kell megadni. Jól-lehet a kik a mi innen való megindulásunk után akarnak még térni s jöni, azoknak mi hírünk nélkül nem kell engedni.

Kiknek mennyi borok legyen, lajstromot hagytam itt róla.

11.

Fogány Imrének egyszer is másszor is adogatni kell apródonként buzát és bort is kell adni.

12.

Sennyey Pongrácznak két bort, négy szalonát és egy szekeren buzát kell adni.

13.

A munkácsi szentegyházra tizezer sindelt kell adni.

14.

Az ispitált meg kell építeni.

15.

Egy salétrom csináló embert kell hozni.

16.

A romladozott puskákat meg kell csináltatni, mellyek a várban vannak.

17.

Minden két holnapban levelet írjanak innen az ide való állapot felől, ha pedig mi arduum találkoznék, mingyárást meg kell írni.

18.

A *Barbély Máthé* perit el nem kell felejtteni, prosequálják juris ordine.

19.

A munkácsi ház felől *Kigyósy István* és *Kádas Mártonnéval* való perről is nem kell feletkezni, idején-elől kell venni.

20.

Rainer Menyhárt és *Vinnay* adóssága felől kell feletkezni.

21.

A mikor valamenenyi pénzjövedelem jő, a tárházba kell lenni és legyen itt fenn:

22.

A *beregszászi pap* törvényét mindenképpen urgeálni kell, kit, immár miben legyen, *Körösy* uram jól tudja.

23.

Vasat kell a vár szükségére venni.

24.

Tinhodi János ha mi leveleket küldene Erdélyből, minden késelem nélkül utánnam küldje kegyelmelek.

25.

Körösy Mihálynak marattanak e jószágon néminemű restantiái, mellyeknek kiszedésében tisztartó uram szorgalmatoskodjék.

26.

Ha történet szerént *Ciriáky* Moises uram a mester ide jőne, a várban be ne eresztessék, a mi dolga leszén, meg mondja, a városban tisztartó uram beszélhet vele, de protestálni kell előtte, hogy *tempore Diactearum silent omnia iura*, mivel hogy ő felsége engemet is Regalissal hivatott, nem kellene most azféle *iuridicomot tractálni*.

27.

A minemű fát, mézet és téglát ígértünk s attunk volt *István Deák* házának épületeire, azt kegyelmelek idején meghordassa házához, a konyhát pedig neki attuk. A miben pedig háza népe kegyelmedet megtalálja, kegyelmed semmiben ne hagyja.

Balu Jánosnál a mely egy áttalag bor vagyon, azt oda attuk.

28.

A minemű major felől volt a szó, hogy kell csinálni és juhmajor-ságot ott kell tartani, a hova a pusztá helyekről is alkalmasint takarhatni szénát.

29.

A *munkácsi szabadosok* dolgát tisztartó uram rendelje el valami jó modgyával, mert sok veszekedés vagyon köztök, és felette felesen is vannak.

30.

Mingyárt prima occasione *Körösy* uram a jószágnak connumerálására kimenjen és ujonnan connumerálja őket hiti szerént, kire tisztartó uram meg is esküttesse porkoláb uraim jelenlétekben. A mint magokat írva beadták, azt a lajstromot is itt hattam, comportállya azzal őket.

31.

A munkácsi szolgák közzül a kiket én kivontam, azoknak tisztartó uram ne fizessen. Mindazon mesterembereket, kik a várhoz szolgálnak, szabadságban tartsa.

32.

A minemű méh kosár avagy szín odaki vagyon, azt el kell bontani és ide a vár alá a szőlőhöz kell csináltatni, és a méhet is ide hozni.

33.

A minemű Boros Lászlát a *Pószakáziktól* a várhoz foglaltak volt, ez esztendőben meg eresztettem, ily ok alatt, hogy ha Isten egységben és békességben meghoz, másképpen végezek felőle.

Banch Miklós a vereczkeiek ispánságában igen elment. A mint im jegyzést is hattam felőle, vett husz forintig rajtok egyéb accidentiakon kívül. Azért el kelt venni tőle és examinállyák meg.

A krainiai ispánságot Kozák Jánostul el kell venni, mivel maga is supplicált felőle, a tisztet el vevén Körösy uram hiti szerint cirkállyá meg az egész Krainiát utánna.

(*A Munkácsban hagyott memoriale. Instructio pro tempore Egregiis Nicolao Aszalay Provisori et Castellanis arcis Munkách data. Anno 1613, die 16 Februarii.*)

A kismartoni főlevéltárból közli: *Dr. Merényi Lajos.*

ADATOK A FELSŐMAGYARORSZÁGI CZÉHEK TÖRTÉNETÉHEZ 1632—1701. KÖZT.

I. A késmárki takács-czéh bizonyítványa arról, hogy Reichel Mihály, miután minden követelménynek el-gel leit, mesterré avathato. 1632-ből.

Wir Geschwornen Eltisten dess Ehrbahren Mittels der *Zichner und Leinneweber* zum Zuckmantel, sonst Edelstatt Benandt, Bekennen mitt diesem unserm offenen Brieff unndt Siegel vor Jedermenniglichen, dass vor uns kommen ist in unser Zeche der Erbare Lorentz Kessler, unser werkgenoss, mitt Michael Reichel, seinem gewesenen Lehrknecht Brieffes Zeygenn undt hatt aida vor uns öffentlich Bekandt undt ausgesagett, dass Ermelter Michael Reichel sein Lehrknecht recht undt redlich aufrichtig gelernet hatt, die bestimpte Lehrzeit, als gantz nach einander folgende drey Jahrlang vollkommentlich ausgestanden, auch berurten (?) seinem Lehrmeister so wol der Zechen löblichen üblichen Brauch nach guttes genug undt folge gethan, undt sich ehrlichen an uns gewendett undt entbrochen, auch albernitt unser Ordnung nach, zwey Jahr undt drüber in seiner Wanderschaft zugebracht hatt; als das wir im diesfals nicht anders, den was sich zum ehrlichem Verheltniss zeuchtt undt gebührett nach zursagen wissen, wolten jenen deshalb nicht allein langer bey uns erduldet, sondern auch seinemm ehrlichen Verheltniss nach allen billigen Vorschub und Forderung gethan haben, so fern es seiner Gelegenheit hette sein wollen. Dieweil er sich aber ferner zuversichern undt bester seiner Narung anderswo anzustellen in vorhabens ist, als gelangett